

De school werkt in de preventieve aanpak samen met partners: samenwerkingsverband (SPPOH), schoolmaatschappelijk werk (SMW), leerplicht (LP) en CJG/Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in Den Haag, Jeugdteam/JGZ in Rijswijk, Jeugdconsulent/JGZ in Leidschendam-Voorburg. Het doel van preventie is vroegtijdig signalen op te pakken, te onderzoeken wat er aan de hand is en ervoor te zorgen dat de leerling, eventueel met extra ondersteuning, naar school gaat.

Vaste taken zorgcoördinator voorschoolse educatie (VE)

1. De zorgcoördinator heeft regelmatig contact met de pedagogisch medewerker en de pedagogisch coach/VE-coach.
2. Heeft de zorgen rond peuters en hun gezin in beeld.
3. De zorgcoördinator kan hulp invoeren van VSMW+ en JGZ.
4. Organiseert een MDO als ingezette hulp onvoldoende resultaat heeft.
5. Organiseert een MDO als er zorgen zijn over de overgang naar regulier basisonderwijs. Hierbij zijn ouders, VSMW+ en JGZ aanwezig.

Vaste taken intern begeleider

1. Verantwoordelijk voor leerlingenzorg binnen de school.
2. Coördinerende rol bij vormgeven passend onderwijs op school.
3. Werkt samen met leerkracht, directie, ouders en externe ketenpartners bij hulpvragen over kinderen.
4. Meldt indien nodig kinderen aan bij SMW+ (met toestemming van ouders), JGZ of leerplicht.
5. Organiseert een MDO als ingezette hulp onvoldoende resultaat heeft of als er zorgen zijn. Zij nodigen hierbij ouders en de gewenste ketenpartners uit.

Vaste taken adviseur SPPOH

1. Inhoudelijk adviseur passend onderwijs

De adviseur denkt, op verzoek van de school, mee over (extra) ondersteuning die nodig is voor (kleine groepjes) leerlingen, leraren en ouders. Ook denkt de adviseur desgevraagd mee over de verdere ontwikkeling van de basisondersteuning en de schoolontwikkeling in het kader van passend onderwijs.

2. Vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband

De adviseur is vraagbaak voor de school met betrekking tot de werkwijzen en besluiten en dergelijke van het samenwerkingsverband. De adviseur vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in gesprekken met de school, in MDO's en dergelijke.

3. Makelaar

De adviseur koppelt (extra) ondersteuningsvragen van de school aan hen die dit uit kunnen voeren. In het werkgebied speelt de adviseur een actieve rol in het verbinden van scholen, bijvoorbeeld door vraag en aanbod bij elkaar te brengen en leersituaties te organiseren.

4. Critical friend

In het kader van de lerende organisatie kan de adviseur de school gevraagd en ongevraagd een spiegel voorhouden. De adviseur geeft vanuit haar of zijn invalshoek en rol feedback aan de school zonder hierbij een controlerende of beoordelende rol aan te nemen. De feedback is altijd gericht op het verbeteren van de kwaliteit van (basis)ondersteuning en op de samenwerking onderling, met ouders en met derden.

Vaste taken SMW+

1. Bieden van korte, lichte interventies in de lijn van het schoolmaatschappelijk werk bij te overzien sociaal-emotionele, opvoedings- of maatschappelijke problematiek.
2. Is als lid van het MDO (zie ondersteuningsplan SPPOH) betrokken bij de (voorbereiding van de) inzet van extra ondersteuning en doorverwijzing voor leerlingen.
3. Kunnen inschakelen van kort in te zetten specialistische interventies of expertise.
4. Als lid kernteam CJG kunnen schakelen tussen school en CJG/jeugdteam en eventuele andere maatschappelijke partners bij complexe problematiek.

Vaste taken JGZ

1. Biedt consultatie en advies bij vragen over lichamelijke, sociale of emotionele ontwikkeling.
2. Ziet de kinderen voor een periodiek gezondheidsonderzoek en op indicatie.
3. Sluit aan bij het multidisciplinaire overleg op school en levert sociaal-medisch advies bij dit overleg.
4. School kan een aanvraag onderzoek doen bij de JGZ (bijvoorbeeld bij ziekteverzuim).

Vaste taken Gezinscoach / Koppelgenoot (gekoppeld aan SMW+)

1. Biedt consultatie en advies.
2. Sluit in overleg met SMW+ of JGZ aan bij overleg op school, oudergesprek en/of huisbezoek.
3. Is het eerste aanspreekpunt voor SMW+ in geval van aanmelding CJG of enkelvoudige toeleiding.

Vaste taken Jeugdconsulent¹ (gekoppeld aan SMW+)

1. Biedt consultatie en advies.
2. Sluit in overleg met SMW+ of adviseur aan bij overleg op school, oudergesprek en/of huisbezoek.
3. Is het eerste aanspreekpunt voor SMW+ en SPPOH.

Vaste taken consulent zorg en onderwijs²

1. Biedt consultatie en advies.
2. Sluit in overleg met SMW+, adviseur of JGZ aan bij overleg op school, oudergesprek en/of huisbezoek.
3. Is het eerste aanspreekpunt voor aanvraag van jeugdhulp door ouders.

¹ Benaming voor Leidschendam-Voorburg

² Benaming voor Rijswijk

Vaste taken Leerplichtambtenaar

De rol van leerplicht start nadat school en ouders hebben geprobeerd het ongeoorloofd schoolverzuim van een leerling te stoppen, maar het verzuim toch doorzet. Nadat leerplicht een melding van ongeoorloofd schoolverzuim ontvangt, onderzoekt de leerplichtambtenaar wat er aan de hand is en spoort hij de leerling en ouders aan tot het weer naar school gaan. Dit gebeurt in de vorm van gesprekken en brieven. De leerplichtambtenaar koppelt zijn acties via het DUO Verzuimloket terug naar school.

Als de leerplichtambtenaar constateert dat het ongeoorloofd schoolverzuim wordt veroorzaakt door achterliggende problematiek, bespreekt hij dit met de betrokken ketenpartners (vanuit MDO of JES). De leerplichtambtenaar gaat na welke ondersteuning wordt ingezet en wie de regie heeft. De leerplichtambtenaar monitort of de ingezette hulp leidt tot het terugdringen van het schoolverzuim. De leerplichtambtenaar biedt zelf geen begeleiding of advies over passende hulp of onderwijs.

Als de leerplichtambtenaar constateert dat het verzuim blijft aanhouden, dat er geen medewerking van jongere of ouders is en dat zij verwijtbaar zijn, kan de leerplichtambtenaar handhaving inzetten. Of de leerplichtambtenaar handhaving inzet, hangt af van de aanvullende criteria die gelden voor een Halt-interventie, dwang in civiel kader en dwang in strafrechtelijk kader en de vraag wat het verwachte effect is van de handhaving. Meer informatie over deze routes is te vinden in de [Methodische Aanpak Schoolverzuim \(MAS\)](#).

Bovenstaande stappen gelden ook voor leer- en kwalificatieplichtige jongeren zonder schoolinschrijving en zonder vrijstelling (absoluut verzuim). Zij worden automatisch bij leerplicht gemeld door een koppeling tussen de gemeentelijke basisadministratie en DUO. Leerlingen die van school worden verwijderd, worden ook door school bij leerplicht gemeld. De school zorgt voor het vinden van een nieuwe school. De leerplichtambtenaar zoekt niet zelf naar een vervangende plek, maar monitort het proces.

Leerplicht heeft ook een rol bij verlofaanvragen van meer dan 10 schooldagen en bij vrijstellingen. (linken naar de paragraaf over de Leerplichtwet 1969)

In overleg tussen school en de leerplichtambtenaar kan – mits de capaciteit bij school en leerplicht dat toelaat – er ook preventieve samenwerking plaatsvinden om schoolverzuim te voorkomen. Bijvoorbeeld via voorlichting op school, meedenken over het verzuimbeleid en de verzuimregistratie of een gezamenlijke aanpak voor preventieve verzuimgesprekken.

Leerplicht controleert niet of scholen zich houden aan de Leerplichtwet. Die rol ligt bij de Inspectie van het Onderwijs. In zorgelijke situaties kan leerplicht een melding doen bij de Inspectie of ouders op de mogelijkheid wijzen om een melding te doen bij de Inspectie. Als leerplicht een melding doet, zal hierover eerst contact met school worden gezocht.

Preventieve activiteiten van Leerplicht

De leerplichtambtenaar kan een aantal preventieve activiteiten uitvoeren, als aanvulling op de wettelijke taken. Dit kan alleen als er voldoende capaciteit beschikbaar is bij de afdeling Leerplicht. Het gaat altijd om een samenwerking tussen de leerplichtambtenaar en de school, als aanvulling op het schoolverzuimbeleid/schoolaanwezigheidsbeleid. Het is dus belangrijk om samen te bespreken wat gewenst en mogelijk is. Welke activiteiten passen bij de verzuimproblematiek op school? Wat is naar verwachting effectief? En wat is haalbaar voor de betrokkenen op school en de leerplichtambtenaar?

Mogelijke preventieve activiteiten *(rekening houdend met het bovenstaande)*:

- Voorlichting: De leerplichtambtenaar kan voorlichting geven over schoolverzuim aan leerlingen en ouders. De leerplichtambtenaar heeft ook materiaal dat school zelf kan gebruiken om voorlichting te geven: een presentatie en een folder voor ouders in meerdere talen. De leerplichtambtenaar kan ook voorlichting geven aan de medewerkers van school. De leerplichtambtenaar heeft een folder voor scholen over luxeverzuim en verlof.
- Poortactie: De leerlingen worden 's ochtends bij de deur verwelkomd door medewerkers van school en de leerplichtambtenaar. Kinderen en hun ouders die op tijd zijn krijgen een compliment en een sticker. Ouders die te laat zijn worden hierop aangesproken. Een poortactie vindt in principe alleen plaats op basisscholen en als onderdeel van een bredere aanpak die door school is ingezet om het te laat komen te verminderen. Het verzoek van school om ondersteuning door een poortactie kan tijdens het startgesprek met de samenwerkingspartners besproken worden en kan -mits er voldoende capaciteit is- eenmaal hooguit tweemaal per jaar plaatsvinden.
- Luxeverzuimactie: Op de dag voor of na een vakantie kan de leerplichtambtenaar op school komen om samen met school na te gaan wie afwezig zijn en bij deze leerlingen op deurbezoek te gaan. Door dit ruim van tevoren aan te kondigen, kan dit een preventieve werking hebben. Een luxeverzuimactie is altijd onderdeel van een bredere aanpak die door school is ingezet om het verzuim te verminderen. De ondersteuningsbehoefte van school kan tijdens het startgesprek met de samenwerkingspartners besproken worden. Een luxeverzuimactie is maatwerk, wordt geïnitieerd door leerplicht en daarmee niet aan te vragen door school, en vindt maximaal eenmaal per jaar plaats.
- Preventief met school meedenken (voordat er ongeoorloofd verzuim is): De leerplichtambtenaar kent het Routeboek verzuim en thuiszitters. Als school het lastig vindt om in een bepaalde situatie in te schatten wat de juiste stappen zijn, kan de leerplichtambtenaar meedenken. Bijvoorbeeld voordat een leerling wordt verwijderd, bij twijfel of een leerling echt ziek is of als er conflict met ouders dreigt te ontstaan dat kan leiden tot ongeoorloofd verzuim. De leerplichtambtenaar kan school ook adviseren over het op de juiste manier melden van verzuim. Meedenken over het schoolverzuimbeleid/ schoolaanwezigheidsbeleid gaat een stap verder en is soms mogelijk, afhankelijk van wat school nodig heeft en de ervaring van de leerplichtambtenaar.
- Preventief aansluiten bij MDO of JES-overleg (voordat er ongeoorloofd verzuim is): Dit is in bijzondere situaties mogelijk. Een school kan een leerplichtambtenaar verzoeken aan te sluiten bij een MDO. De leerplichtambtenaar besluit na overleg met de school of zijn/haar deelname nodig is, bijvoorbeeld wanneer een vrijstelling op medische grond overwogen wordt. Het is belangrijk dat school de ouders vooraf informeert over de aanwezigheid van de leerplichtambtenaar.

Let op: De leerplichtambtenaar heeft geen wettelijke taak als er geen ongeoorloofd schoolverzuim is gemeld en een vrijstelling niet aan de orde is. In deze situaties mag de leerplichtambtenaar geen persoonsgegevens verwerken en hoeven ouders betrokkenheid van een leerplichtambtenaar niet te accepteren. De leerplichtambtenaar kan wel meedenken, als dit (mede) op verzoek van ouders gebeurt of als een casus anoniem wordt besproken.

Vaste taken Pedagogisch/Voorschoolse educatiecoach (VE-coach)

1. De pedagogisch coach is aanpreekpunt voor de pedagogisch medewerker als het gaat over kinderen in de groep en begeleidt en coacht de pedagogisch medewerker bij het pedagogisch handelen op de groep.
2. De pedagogisch coach ondersteunt pedagogisch medewerker wanneer er een vraag of een zorg is over gedrag of ontwikkeling van een kind.
3. De voorschoolse educatiecoach ondersteunt in de vormgeving van het voorschoolse educatieprogramma.

Vaste taken Pedagogisch medewerker

1. Begeleidt en stimuleert kinderen in hun ontwikkeling.
2. Signaleert zorgen rondom een kind.
3. Indien zorgen niet binnen de groep opgelost kunnen worden, bespreekt de pedagogisch medewerker de zorgen met de ouders en de IB-er/pedagogisch coach/VE-coach.
4. Vraagt toestemming aan de ouder om, indien nodig, VSMW+ of JGZ te consulteren.

Vaste taken VSMW+

1. Bieden van korte, lichte interventies in de lijn van het schoolmaatschappelijk werk bij te overzien sociaal-emotionele, opvoedings- of maatschappelijke problematiek.
2. Kunnen inschakelen van kort in te zetten specialistische interventies of expertise.
3. Als lid kernteam CJG kunnen schakelen tussen VE-locatie en CJG/jeugdteam en eventuele andere maatschappelijke partners bij complexe problematiek.

CJG	Centrum voor jeugd en gezin
IB	Intern begeleider
JES	Jeugdhulp en schooloverleg
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
LBA	Leerlingbasisadministratie
MAS	Methodische aanpak schoolverzuim
MAZL	Meer aandacht voor ziekgemelde leerlingen
MDO	Multidisciplinair overleg
NCJ	Nederlands centrum jeugdgezondheid
NJi	Nederlands jeugdinstituut
OT	Onderwijs Transparant
PM	Pedagogisch medewerker
SMW	Schoolmaatschappelijk werk
SMW+	Schoolmaatschappelijk werk plus
SPPOH	Samenwerkingsverband passend primair onderwijs Haaglanden
VE	Voorschoolse educatie
VSMW+	Voorschoolse maatschappelijk werk plus
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning